

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

**ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΤΑ**

Ταχ.Δ/νση : Σταδίου 27
Τ.Κ. : 10183 Αθήνα
Πληροφορίες : Κ. Γαλάνης
: Μ. Ντιντιούμη
: Μ. Σαπέλα
e-mail : k.galanis@ypes.gr,
s.didioumi@ypes.gr,
m.sapela@ypes.gr
Τηλέφωνο : 213-1364348, 4378, 4391
FAX : 213-1364389

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
Αθήνα, 30 Δεκεμβρίου 2010

Αριθ. Πρωτ.: 74894

ΠΡΟΣ:
Τις Περιφέρειες της Χώρας
α) κ.κ. Γενικούς Γραμματείς
β) Δ/νσεις Αυτ/σης & Αποκ/σης – έδρα
γ) Δ/νσεις Τοπ. Αυτ/σης & Δ/σης των νομών

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ: 61

ΘΕΜΑ: Άσκηση πρόσθετων αρμοδιοτήτων από τους δήμους από την 1^η Ιανουαρίου 2011 του “Προγράμματος Καλλικράτης”

Σύμφωνα με το άρθρο 94 του “Προγράμματος Καλλικράτης” μεταφέρονται στους δήμους της χώρας πρόσθετες αρμοδιότητες, πέραν αυτών που ασκούνται ήδη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 του ΚΔΚ.

Η παρούσα εγκύκλιος αφορά στις αρμοδιότητες που ασκούνται από τους δήμους της χώρας από την **1^η Ιανουαρίου 2011**, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 95 παρ. 1^ο του Ν. 3852/2010.

Οι αρμοδιότητες αυτές μπορούν να διακριθούν σε δυο κατηγορίες:

Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται οι αρμοδιότητες που αποτελούν το σύνολο του τομέα πολεοδομίας και παροχής προνοιακών επιδομάτων. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών, παρέχεται διοικητική υποστήριξη από το δήμο της έδρας του νομού ή από τον αντίστοιχο δήμο που ήταν έδρα των αποκεντρωμένων υπηρεσιών των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων που ασκούσαν τις αρμοδιότητες αυτές, στους δήμους που υπάγονταν στη χωρική τους αρμοδιότητα. Στους δήμους που παρέχουν διοικητική υποστήριξη μετατάχθηκε το προσωπικό των υπηρεσιών των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων που τις ασκούσε, οι οποίες συνεχίζουν να εξυπηρετούν τους πολίτες των δήμων που εξυπηρετούσαν μέχρι σήμερα. Δηλαδή οι δημότες θα απευθύνονται από 1-1-2011 στις ίδιες υπηρεσίες με τη μόνη διαφορά ότι οι υπηρεσίες αυτές ανήκουν πλέον στους αντίστοιχους δήμους.

Οι υπηρεσίες των δήμων, που ασκούν πρόσθετες αρμοδιότητες, στο πλαίσιο διοικητικής υποστήριξης, εξακολουθούν να στεγάζονται στους ίδιους χώρους όπου ήταν εγκαταστημένες οι αντίστοιχες υπηρεσίες της Ν.Α. μέχρι την εξασφάλιση άλλης κτιριακής υποδομής, εφόσον τούτο καταστεί αναγκαίο. Θα ακολουθήσει, το αμέσως προσεχές διάστημα, ειδικότερη εγκύκλιος, αναφορικά με ζητήματα που αφορούν στη στέγαση υπηρεσιών, οι υπάλληλοι των οποίων μετατάχθηκαν στο πλαίσιο μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων, καθώς και των συναφών ζητημάτων κόστους και λοιπών λειτουργικών δαπανών.

Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσονται αρμοδιότητες, κυρίως διοικητικού χαρακτήρα, οι οποίες ασκούνται από όλους τους δήμους της χώρας. Στην περίπτωση που κάποιος δήμος δεν διαθέτει προσωπικό ή υλικοτεχνική υποδομή, επαρκή για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών, μπορεί να ζητήσει διοικητική υποστήριξη όπως αυτή προσδιορίζεται στην ανωτέρω απόφαση από το δήμο της έδρας του νομού.

Μέχρι την κατάρτιση των νέων Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των δήμων, οι πρόσθετες αρμοδιότητες ασκούνται από υφιστάμενες συναφείς υπηρεσίες, οι οποίες προσδιορίζονται με απόφαση του Δημάρχου.

Βάσει των ανωτέρω κατηγοριών, ακολουθεί απαρίθμηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων, όπως αυτές εντάσσονται στους τομείς του άρθρου 94 του Ν. 3852/2010:

Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ – ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

I. Στον τομέα **“Πολεοδομικές αρμοδιότητες”** ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Η έκδοση οικοδομικών αδειών, ο προέλεγχος για την έκδοση τους, ο έλεγχος μελετών για οικοδομικές άδειες, συναφούς χαρακτήρα πολεοδομικές αρμοδιότητες, καθώς και ο έλεγχος και η επιβολή προστίμων για την κατασκευή αυθαιρέτων κτισμάτων, κατά την κείμενη νομοθεσία, υπό την επιφύλαξη της περίπτωσης 45 του άρθρου 280 του παρόντος (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.11).
2. Ο έλεγχος των αρχιτεκτονικών, των στατικών, των υδραυλικών και των ηλεκτρομηχανολογικών μελετών, της μελέτης θερμομόνωσης, της μελέτης παθητικής πυροπροστασίας και των σχετικών φορολογικών στοιχείων για την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικών αδειών βιομηχανικών κτιρίων, κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 5 του π.δ. 78/2006 (ΦΕΚ 80 Α) (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.12).
3. Ο έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος πριν την έγκριση των πινακίδων εφαρμογής (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.13).
4. Η σύνταξη διαγραμμάτων εφαρμογής και διαγραμμάτων διαμορφωμένης κατάστασης (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.14).
5. Ο έλεγχος τοπογραφικών διαγραμμάτων που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.15).
6. Επίβλεψη τοπογραφικών μελετών και μελετών Πράξεων Εφαρμογής Σ.Π. (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.16).

7. Η σύνταξη Πράξεων Εφαρμογής (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.17).
8. Η έκδοση απόφασης για τον καθορισμό μεμονωμένων κτιρίων ή των περιοχών, εντός των οποίων οι όψεις των κτιρίων πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σε έξι (6) έτη από την έκδοση της οικοδομικής άδειας ή της ανωτέρω απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 6 του ν. 1577/1985 (ΦΕΚ 210 Α`) (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.19).
9. Η γνωμοδότηση για παρέκκλιση από τους όρους δόμησης κατασκευής κτιρίων που προορίζονται για γεωκτηνοτροφικές, γεωπτηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις, καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στεγάστρων σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.21).
10. Η εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων και συναφών εκτελεστών πράξεων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.22).
11. Ο έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, κατ' άρθρο 115 Κ.Β.Π.Ν. (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.23).
12. Η εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων επί του εδάφους, κατά την πρόβλεψη της παρ. 1 του άρθρου 155 Κ.Β.Π.Ν. (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.24).
13. Η χορήγηση έγκρισης δομικής κατασκευής κεραιάς σταθμού στην ξηρά, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 2801 /2000 (ΦΕ Κ 46 Α`) και το άρθρο 24 Α` παρ. 5 εδάφιο ε` του ν. 2072/1992 (ΦΕΚ 129 Α), όπως ισχύει, καθώς και η επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.20).

II. Στον τομέα " Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης " ανήκει:

1. Η καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 57/1973 (ΦΕΚ 149 Α), της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων (άρθρο 94 παρ. 3B αριθ.17). Σημειώνεται ότι το διατροφικό επίδομα που χορηγείται σε νεφροπαθείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση συνεχίζει να καταβάλλεται από τις Δ/νσεις Υγείας των Περιφερειών.

Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ – ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

I. Στον τομέα "Ποιότητα Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων" ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Η μελέτη των έργων συντήρησης και βελτίωσης του οδικού δικτύου αρμοδιότητας δήμου (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.15).

2. Η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών, καθώς και η μελέτη, εκτέλεση και επίβλεψη των εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού του οδικού δικτύου του δήμου (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.16).
3. Ο καθορισμός των αστικών γραμμών λεωφορείων, της αφετηρίας, της διαδρομής, των στάσεων και του τέρματος των αντίστοιχων γραμμών, καθώς και ο καθορισμός των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών αστικών και υπεραστικών γραμμών (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.17).
4. Ο καθορισμός κομίστρων αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.18).
5. Η ρύθμιση κάθε θέματος, το οποίο αφορά στην εγκατάσταση, λειτουργία και στη συντήρηση ανελκυστήρων, καθώς και η χορήγηση των σχετικών τεχνικών επαγγελματικών αδειών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 4 του π.δ. 78/2006 (ΦΕΚ 80 Α`) και των σχετικών Κ.Υ.Α. (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.19).

Για την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής και ειδικότερα για τη συγκρότηση της εκ του νόμου προβλεπόμενης επιτροπής για τη διερεύνηση των αιτιών τυχόν ατυχημάτων, μπορεί να ζητηθεί από το δήμο που παρέχει διοικητική υποστήριξη, η διάθεση υπαλλήλου του κλάδου ή της ειδικότητας που απαιτείται κατά τις ρυθμίσεις της ανωτέρω υπουργικής απόφασης.

Κατ' εξαίρεση, όπου λειτουργούσε σχετική υπηρεσιακή μονάδα της οποίας το προσωπικό μετατάχθηκε στο δήμο της έδρας του νομού ή στο δήμο που λειτουργούσε αντίστοιχη αποκεντρωμένη υπηρεσία της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, η μονάδα αυτή, εντασσόμενη στον οικείο δήμο, συνεχίζει να ασκεί την αρμοδιότητα στα ίδια διοικητικά όρια (π.χ. το τμήμα ανελκυστήρων της Νομαρχίας Αθηνών) μέχρι να οργανώσουν οι δήμοι δική τους αντίστοιχη υπηρεσία.
6. Η χορήγηση άδειας εγκατάστασης και άδειας λειτουργίας φωτοβόλων, σωλήνων, φωτεινών επιγραφών και ηλεκτροκίνητων ανυψωτικών μηχανημάτων, καθώς και ο έλεγχος της λειτουργίας αυτών (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.21).
7. Η σύσταση επιτροπής φιλικού διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών, η τήρηση αρχείων των πορισμάτων της οικείας επιτροπής καθώς και η τήρηση μητρώου καταναλωτών (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.22).

Επισημαίνεται ότι μετά την ψήφιση του άρθρου 2 του νόμου 3869/2010, η προαναφερόμενη αρμοδιότητα δεν είναι δυνατό να ασκηθεί από τους δήμους, δεδομένου ότι πρόκειται για νεότερη ειδική ρύθμιση η οποία συμπλέκεται με σαφώς προσδιορισμένο αντικείμενο, που ουσιαστικά αποτελεί και το κυρίαρχο αντικείμενο της εν λόγω επιτροπής.
8. Η περισυλλογή αδέσποτων σκύλων, καθώς και η ίδρυση ή βελτίωση εγκαταστάσεων καταφυγίων αδέσποτων σκύλων (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.28).
9. Ο καθορισμός των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών των αστικών και υπεραστικών γραμμών (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.23).
10. Η απαγόρευση της δημιουργίας θέσεων στάθμευσης σε συγκεκριμένους χώρους (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.24).
11. Η παραλαβή των αποσυρόμενων δικύκλων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, όπου δεν υπάρχουν υποκαταστήματα του Ο.Δ.Δ.Υ. (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.25).

Οι δήμοι της χώρας ήδη ασκούν την αρμοδιότητα που αφορά στο πρόγραμμα εναλλακτικής διαχείρισης οχημάτων στο τέλος κύκλου ζωής τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Π.Δ. 116/2004.

12. Ο καθορισμός του εξωτερικού χρωματισμού των ΤΑΞΙ (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.26). Η αρμοδιότητα αυτή δεν ασκείται από τους δήμους, τα διοικητικά όρια των οποίων βρίσκονται εντός της μητροπολιτικής περιφέρειας Αττικής και της μητροπολιτικής ενότητας Θεσσαλονίκης της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (άρθρο 210 παρ. 1.Γ αριθ. 11 Ν.3852/2010)
13. Η ανάκληση άδειας κυκλοφορίας αστικού λεωφορείου, από τον κύκλο εργασίας, εντός του ιδίου ημερολογιακού έτους κατ' άρθρο 31 του ν. 2963/2001 (άρθρο 94 παρ. 2 αριθ.27).

II. Στον τομέα "Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης" ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Η εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμών και η διενέργεια τους (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 7).
Η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής αφορά σε προγράμματα εμβολιασμών των πολιτών, που διενεργούνται σύμφωνα με τις οδηγίες που αποστέλλονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με ευθύνη είτε των δημοτικών ιατρείων, εφόσον υφίστανται, είτε σε συνεργασία με αντίστοιχες δημόσιες υπηρεσίες, νοσοκομεία, κέντρα υγείας κ.λπ.
2. Η τήρηση κανόνων υγιεινής των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 8).
Η αρμοδιότητα αφορά στον εντοπισμό θεμάτων τήρησης υγιεινής από οριζόμενο υπάλληλο του δήμου, είτε κατόπιν καταγγελίας είτε μετά από προγραμματισμένο έλεγχο και επίλυση του προβλήματος, είτε με ίδια μέσα είτε σε συνεργασία με τους επόπτες υγείας της περιφέρειας και άλλους συναρμόδιους φορείς.
3. Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλλόγους ή σωματεία, που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 9).
4. Η εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, καθώς και η έγκριση του προϋπολογισμού τους, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επιχορηγήσεων, που δίδονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 11).
5. Η οικονομική ενίσχυση αυτοστεγαζόμενων, η μίσθωση ακινήτων, η ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και η επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 12).
6. Ο διορισμός μελών διοικητικών συμβουλίων, η εποπτεία και η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αγωγής οικογένειας του παιδιού (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών, Παιδικών Εξοχών, παραρτημάτων ΠΙΚΠΑ και ΚΕΠΕΠ) (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 13).

7. Ο ορισμός ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τη χορήγηση σε αυτούς βιβλιαρίων υγείας (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 14).

Η άσκηση της αρμοδιότητας οριοθετείται στον ορισμό ιδιωτών γιατρών, που έχουν έδρα στα διοικητικά όρια του δήμου, και αποστολή του σχετικού καταλόγου στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση η οποία εξακολουθεί να είναι αρμόδια για τη χορήγηση των βιβλιαρίων υγείας.

8. Η, στο πλαίσιο πιλοτικών προγραμμάτων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, χορήγηση της Κάρτας Αναπηρίας, μετά από σχετική γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 15).
9. Η έκδοση πιστοποιητικών οικονομικής αδυναμίας (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 16).
10. Η δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων λόγω απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 18).
11. Η αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 19).

12. Η υλοποίηση:

- α) προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Υπουργείου,
- β) εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας, τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση
- γ) προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 20).
13. Η έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 21).
14. Η χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 23).
15. Η πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας (άρθρο 94 παρ.3B αριθ. 25).

III. Στον τομέα **“Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού”** ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Η εκτέλεση προγραμμάτων δια βίου μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 13).
2. Η συγκρότηση επιτροπής καταλληλότητας, επιλογής και εκτίμησης της αξίας οικοπέδου για την ανέγερση διδακτηρίου, καθώς και επιλογής οικοπέδου μετά κτιρίου κατάλληλου να χαρακτηριστεί ως διδακτήριο (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 14).
3. Η απαλλοτρίωση οικοπέδων για τις ανάγκες της σχολικής στέγης, καθώς και η ανέγερση σχολικών κτιρίων (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 15).

4. Η μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση δημόσιων σχολικών μονάδων, η στέγαση και συστέγαση αυτών και σε περίπτωση συστέγασης ο καθορισμός της αποκλειστικής χρήσης ορισμένων χώρων του διδακτηρίου, από κάθε σχολική μονάδα, καθώς και της κοινής χρήσης των υπολοίπων χώρων και των ωρών λειτουργίας της κάθε συστεγαζόμενης σχολικής μονάδας (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 16).
5. Η διάθεση διδακτηρίου για άλλες χρήσεις κοινής ωφέλειας ή για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων, κοινού ενδιαφέροντος, σε συνεργασία με τη Σχολική Επιτροπή (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 17).
6. Η εποπτεία και ο έλεγχος των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 19).
7. Η έγκριση της εγκατάστασης, μεταφοράς ή επισκευής τηλεφωνικών συνδέσεων (κυρίων, δευτερευουσών, πρόσθετων και παράλληλων) στα σχολεία (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 20).
8. Η οργάνωση συναυλιών ή άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων για τους μαθητές, κατόπιν έγκρισης της Σχολικής Επιτροπής (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 21).
9. Ο διορισμός και η αντικατάσταση διοικητών των ιδρυμάτων, που χορηγούν υποτροφίες, εφόσον έχουν τοπική σημασία (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 22).
10. Η έγκριση οποιασδήποτε μίσθωσης ιδιωτικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης για μεταφορά προσώπων και υλικών προς κάλυψη σχολικών αναγκών (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 23).
11. Ο καθορισμός κοινωφελούς χρήσης των σχολείων σε περίπτωση παύσης της λειτουργίας τους (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 24).
12. Η κατανομή πιστώσεων στις Σχολικές Επιτροπές για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 25).
13. Η επιβολή κυρώσεων, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, στους γονείς και κηδεμόνες που δεν εγγράφουν τα παιδιά τους στο σχολείο και αμελούν για την τακτική φοίτηση τους (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 26).
14. Η διακοπή μαθημάτων, λόγων έκτακτων συνθηκών ή επιδημικής νόσου, εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 27).
15. Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων (ωδείων, μουσικών σχολών, χορωδιών, συμφωνικών ορχηστρών και συγκροτημάτων μουσικής δωματίου), σύμφωνα με τις διατάξεις του β.δ. 16/1966 (ΦΕΚ 7 Α`) (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 28).
16. Η συμμετοχή εκπροσώπου του οικείου δήμου στην οργανωτική επιτροπή φεστιβάλ τοπικής εμβέλειας (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 29).
17. Η επιχορήγηση φορέων που αναπτύσσουν πολιτιστικού χαρακτήρα δραστηριότητες στη χωρική αρμοδιότητα του δήμου, καθώς και όσων συμβάλλουν στην τουριστική ανάπτυξη και προβολή του, ύστερα από απόφαση του δημοτικού

συμβουλίου που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του (άρθρο 94 παρ. 4 αριθ. 30).

Επισημαίνεται ότι για την αρμοδιότητα που αφορά στη μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης, περιλαμβανομένης της μεταφοράς των μαθητών σχολείων ειδικής αγωγής, καθώς και της μεταφοράς και σίτισης μαθητών μουσικών και καλλιτεχνικών γυμνασίων και λυκείων, ορίζεται ως χρόνος έναρξης άσκησης της από τους δήμους η **1^η Ιουλίου 2011**, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18§10 του ν. 3870/2010 (Φ.Ε.Κ. Α' 138).

IV. Στον τομέα **“Αγροτική Ανάπτυξη – Κτηνοτροφία – Αλιεία”** ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Η σύσταση και λειτουργία Γραφείων Γεωργικής Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.) (άρθρο 94 παρ. 5 αριθ. 1)
2. Η μελέτη και εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγχειοβελτιωτικά έργα (άρθρο 94 παρ. 5 αριθ. 2)
3. Η άσκηση εποπτείας από τους δήμους, όπου εδρεύουν, των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (Π.Δ.Ε.) και των Τοπικών Επιτροπών Αρδρευσης (Τ.Ε.Α.) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 3881/1958 (ΦΕΚ 181 Α), όπως ισχύει και τις κατ' εξουσιοδότηση του εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, καθώς και η αξιοποίηση εγχειοβελτιωτικών έργων με εφαρμογή σωστής άρδευσης και στράγγισης (άρθρο 94 παρ. 5 αριθ. 3)
4. Η διαχείριση βοσκοτόπων (άρθρο 94 παρ. 5 αριθ. 4)
5. Η έρευνα και μελέτη κάθε θέματος για την ανάπτυξη της γεωργίας, κτηνοτροφίας, και αλιείας, καθώς και τη διατήρηση του αγροτικού, κτηνοτροφικού και αλιευτικού πληθυσμού στις εστίες τους (άρθρο 94 παρ. 5 αριθ. 6)

V. Στον τομέα που αφορά στις **“αρμοδιότητες αστικής κατάστασης”** ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Η πρόσληψη και αλλαγή επωνύμου, καθώς και η πρόσληψη πατρώνυμου και μητρώνυμου από παιδιά, που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους ή είναι αγνώστων γονέων (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 26).
2. Ο εξελληνισμός του ονοματεπωνύμου Ελλήνων του εξωτερικού, ομογενών αλλοδαπών, που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια και παλιννοστούντων ομογενών, που έχουν την ελληνική ιθαγένεια (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 27).

VI. Στον τομέα **“Περιβάλλον”** ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Η παρακολούθηση του Προγράμματος Καθαρές Ακτές - Καθαρές Θάλασσες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.18).
2. Η προκαταρκτική πρόταση ανάπλασης ορισμένης περιοχής, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 9 και 10 του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α) (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.20).
3. Η διαχείριση στερεών αποβλήτων, σε επίπεδο προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησης, διάθεσης, λειτουργίας σχετικών εγκαταστάσεων, κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και αποκατάστασης υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (Χ.Α.Δ.Α.). Η διαχείριση πραγματοποιείται, σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό, που καταρτίζεται από την Περιφέρεια κατά την ειδικότερη ρύθμιση του άρθρου 186 παρ. ΣΤ` αριθμ. 29 του νόμου 3852/2010 (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.25). Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω αρμοδιότητα ασκείται ήδη από τους δήμους σύμφωνα με το άρθρο 75 του Κ.Δ.Κ.
4. Η μέριμνα, σύμφωνα με τις ισχύουσες πυροσβεστικές διατάξεις, για την τήρηση των υποχρεώσεων καθαρισμού, από τους ιδιοκτήτες, νομείς, και επικαρπωτές, των οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων, που βρίσκονται εντός πόλεων, κωμοπόλεων και οικισμών και σε απόσταση μέχρι 100 μέτρων από τα όρια τους, καθώς και η υποχρέωση αυτεπάγγελτου καθαρισμού από τους δήμους, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων. Σε βάρος εκείνων που δεν συμμορφώνονται επιβάλλεται πρόστιμο πενήντα (50) λεπτών, ανά τετραγωνικό μέτρο του οικείου χώρου, το οποίο και αποτελεί έσοδο του οικείου δήμου, βεβαιούται εις βάρος τους η ισόποση σχετική δαπάνη του δήμου προς καθαρισμό και υποβάλλεται μήνυση για το αδίκημα του άρθρου 433 του Ποινικού Κώδικα (άρθρο 94 παρ. 1 αριθ.26).

VII. Στον τομέα που αφορά στις **“αρμοδιότητες εμπορίου”** ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Ο καθορισμός των χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 28).
2. Η χορήγηση (από το δημοτικό συμβούλιο) αδειών ίδρυσης υπεραγορών λιανικού εμπορίου (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 29).

3. Η χορήγηση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) άδειας άσκησης υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου και ο καθορισμός του ανώτατου αριθμού των αδειών αυτών στο δήμο, καθώς και η συγκρότηση (με απόφαση δημάρχου) της Επιτροπής Υπαίθριου Πλανόδιου Εμπορίου (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 30).

Επισημαίνεται ότι, για τον τρόπο άσκησης της συγκεκριμένης αρμοδιότητας, ενόψει σχετικής νέας ρύθμισης που προωθείται από το αρμόδιο Υπουργείο, θα ακολουθήσει ειδική εγκύκλιος.

4. Η έγκριση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) της λειτουργίας Κυριακάτικων Αγορών, καθώς και η χορήγηση άδειας συμμετοχής στις αγορές αυτές (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 31).
5. Η έκδοση αποφάσεων για την ίδρυση, τη μετακίνηση, τη διάλυση και τον καθορισμό του τρόπου της εν γένει λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περιλαμβανομένης της χορήγησης επαγγελματικών και παραγωγικών αδειών, καθώς και κάθε άλλου συναφούς αντικειμένου, εκτός από την απόφαση τοποθέτησης των πωλητών στις Λαϊκές Αγορές, η οποία εκδίδεται από το περιφερειακό συμβούλιο, ανά περιφερειακή ενότητα. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες δεν αφορούν τους δήμους των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 32), για τους οποίους η αρμοδιότητα εποπτείας του Οργανισμού Λαϊκών Αγορών Αθήνας-Πειραιά και του Οργανισμού Λαϊκών Αγορών Θεσσαλονίκης, ανήκει στην μητροπολιτική περιφέρεια Αττικής και τη μητροπολιτική ενότητα Θεσσαλονίκης, αντίστοιχα, που την ασκούν από 1-7-2011.
6. Η συγκρότηση Επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών των Λαϊκών Αγορών (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 33).
7. Η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 34).

Στην ανωτέρω αρμοδιότητα περιλαμβάνεται το σύνολο της εκμετάλλευσης του περιπτέρου (αδειοδότηση, εκμίσθωση, μετατόπιση κλπ).

Κατ' εξαίρεση, όπου λειτουργούσε σχετική υπηρεσιακή μονάδα της οποίας το προσωπικό μετατάχθηκε στο δήμο της έδρας του νομού ή στο δήμο που λειτουργούσε αντίστοιχη αποκεντρωμένη υπηρεσία της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, η μονάδα αυτή, εντασσόμενη στον οικείο δήμο, συνεχίζει να ασκεί την αρμοδιότητα στα ίδια διοικητικά όρια (π.χ. το τμήμα Περιπτέρων της Νομαρχίας Πειραιά) μέχρι να οργανώσουν οι δήμοι δική τους αντίστοιχη υπηρεσία.

8. Η λήψη απόφασης σχετικά με τον καθορισμό των ωρών ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και τον καθορισμό για κάθε έτος του αριθμού των φαρμακείων που διημερεύουν και διανυκτερεύουν (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 35).
9. Η παροχή άδειας σε πρόσωπο που διατηρεί κατάσταση πώλησης σκύλων ή γατών (μετά από έκθεση Κτηνιατρικής Αρχής), καθώς και σχετικής άδειας λειτουργίας του καταστήματος (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 36).
10. Η χορήγηση άδειας λειτουργίας εκθέσεων βιβλίου κατ' άρθρο 17 του ν. 3377/2005, καθώς και ο σχετικός έλεγχος και η επιβολή κυρώσεων (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 38).
11. Η χορήγηση αδειών για την οργάνωση εκθέσεων (εκτός των διεθνών), η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας τους και η εποπτεία αυτών (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 39).
12. Η χορήγηση αδειών καταλληλότητας εκθεσιακών χώρων στεγασμένων μόνιμα ή προσωρινά ή υπαίθριων ή μικτών (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 40).
13. Η δημιουργία χώρων στάθμευσης τροχοφόρων και με δυνατότητα μίσθωσης ακινήτων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 41).
14. Η δυνατότητα παραχώρησης χρήσης δημοτικών ακινήτων ή η καταβολή του μισθώματος προς κάλυψη στεγαστικών αναγκών της πυροσβεστικής υπηρεσίας (άρθρο 94 παρ.6 αριθ. 42).

Το αμέσως προσεχές χρονικό διάστημα θα σας αποσταλεί Οδηγός διαδικασιών με τη νομοθεσία που αφορά στις μεταβιβασθείσες αρμοδιότητες που ασκούνται από τους δήμους από 1-1-2011 καθώς και ο τρόπος άσκησής τους για όσες αφορούν σε αδειοδοτήσεις.

Πέραν αυτού, για την απρόσκοπτη άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων, οι δήμοι θα πρέπει να συνεργαστούν με τις αντίστοιχες υπηρεσίες των περιφερειών που ασκούσαν αυτές τις αρμοδιότητες για την μεταφορά των φακέλων και περαιτέρω διευκρινήσεις, σχετικά με την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας. Για την ερμηνεία των σχετικών διατάξεων, πέραν των σχετιζομένων με τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων από τις περιφέρειες στους δήμους, παρακαλούμε να απευθύνεστε κατά περίπτωση στα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία.

Οι λοιπές αρμοδιότητες που περιλαμβάνονται στο άρθρο 94 του ν. 3852/2010, ασκούνται από την 1^η-7-2011 και αργότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου και του ν. 3905/2010 (άρθρο 51 παρ. 3^α).

Παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε τους δήμους της χωρικής σας αρμοδιότητας.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΤΟΛΙΟΣ

Κοινοποίηση

1. όλα τα Υπουργεία – Γραφεία κ.κ. Υπουργών
- 2.Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.
- Ταχ. Δ/νση: Ακαδημίας 65 & Γενναδίου 8
- Τ.Κ.: 106 78 Αθήνα

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ. Υφυπουργού
2. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
3. Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης
4. Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Ο.Τ.Α.